

Concept verslag van de Publieksavond Nationaal Park Schiermonnikoog

Datum en tijd: **donderdag 16 oktober 2025 van 20 tot 22 uur**

Plaats: **Dorpshuis**

Voorzitter: Klaas Fokkinga

Verslag: D. Holwerda en J. Stringer

Aantal aanwezigen: ongeveer 40

Mededelingen:

Voorzitter Fokkinga opent de vergadering. Vanavond is de gelegenheid om uw vragen n.a.v. de presentaties, de agenda en vergaderstukken voor het Overleg Orgaan mee te geven aan uw eilandvertegenwoordigers.

Presentatie Vereniging Boerenbelang Schiermonnikoog: Schiermonnikoog biologisch

Door Herman Hofstee.

Op 1 januari 2025 is het project Schiermonnikoog Biologisch met 6 melkveehouders gestart. Dit project wordt door RVO gefinancierd, waarbij de boeren onder de 100 kg stikstof excretie per ha moeten blijven en geen kunstmest strooien. Diverse informerende vragen worden door de heer Hofstee beantwoord.

Behandeling agenda vergadering Overleg Orgaan 30 oktober 2025

De voorzitter geeft aan dat hij de agenda van achter naar voren gaat behandelen.

10 aansturing NP (governance):

Vragen uit het publiek:

Compliment voor dit initiatief. Benieuwd naar de ervaringen van het OO, wat er mee gedaan zal worden, zal gaan veranderen. Vraag aan eilandvertegenwoordigers, zien zij al veranderingen in bv. communicatie?

NVWS: Goeie aanknopingspunten, zoals bijvoorbeeld de jeugdraad. André Duiven zou graag overleg met zijn achterban fijn vinden, daar is wel behoefte aan. Bijvoorbeeld na de publieksavond samenkomen met achterban, zodat je beter voorbereid naar OO kan gaan.

Gemeente: Benadrukt belang van een frisse start zoals bijvoorbeeld de ruimte geven aan inhoudelijke presentaties van inspirerende initiatieven in het Nationaal Park. Burgemeester van Gent roep op om bestaande en nieuwe doelgroepen met elkaar verenigen, op zoek naar manieren om hiermee in NP aan de slag te gaan. Er staan veel concrete adviezen in het rapport waar we mee aan de slag kunnen.

Uit het publiek: *Inwoners voelen zich onvoldoende vertegenwoordigd, hoe kan een inwoner bij de gemeente terecht om vertegenwoordigd te worden?* Tijdens de publiekavond, maar ook met volksvertegenwoordigers in gemeente bijvoorbeeld door op eigen initiatief om met hen in gesprek te gaan. En er wordt onderling door eilandvertegenwoordigers ook overlegd voorafgaand aan het OO. Je kunt raadsleden vragen of suggesties ook schriftelijk meegeven aldus burgemeester van Gent. Zichtbaarheid nationaal park: voorstel aan de leden om te streven naar één vorm van informatie en uitstraling met NP prominent aanwezig. Idem voor infoborden in het veld.

Zijn de verslagen van werkgroep vergaderingen geheim? Zo nee, dan is het verzoek vanuit het publiek om deze ook openbaar te zetten op de website. Dat geldt ook voor de onderzoeken van wetenschappers zoals het kattenonderzoek van de RUG. Denk er ook nog eens over na om de

werkgroep vergaderingen openbaar te maken in kader van transparantie.

Vraag uit de zaal: De Provincie is verantwoordelijk voor de natuurdoelstellingen, voor Natura 2000 gebieden, zoals ons NP. Beheerders voeren uit wat Provincie opdraagt. Realiseert men zich dat onze beheerder een landelijk beleid volgt? Of vinden jullie dat hier meer lokaal beleid gemaakt moet kunnen worden rekening houdend met unieke situatie als op het eiland Schiermonnikoog? Het verzoek aan de eilandvertegenwoordigers om hierover een mening te presenteren in het OO.

Reactie gemeente: focus ook op nieuwe inhoud, en niet alleen op de vorm. Burgemeester van Gent doet de oproep om niet telkens terug te grijpen op het verleden, maar juist ook met een positieve insteek naar de toekomst.

Reactie NVWS: We zullen er alert op blijven dat landelijk beleid van Natuurmonumenten niet zonder rekening houdend met lokale situatie wordt uitgevoerd. De heer Duiven pleit voor maatwerk.

8 Jaarplan NP inclusief begroting:

Vraag uit publiek: *De aanpak van katten wordt als prioriteit genoemd. Is er daadwerkelijk ook geld gereserveerd voor de aanpak van het katten probleem?*

Reactie vanuit het NP: Het heeft zeker prioriteit, maar we denken dat er geen financiële bijdrage van NP nodig is, omdat er voldoende andere financiers zullen zijn.

Vervolgvrage: *Hoe zit het met verplichtingen en de brief van stichting duinbehoud die in vergadering in mei is ingebracht?* De Stichting wil graag antwoord op deze brief. Dit wordt toegezegd door de voorzitter; een reactie volgt z.s.m.

6 Visiedocument schelpenpaden:

Uit het publiek: Met een rollator is het lastig lopen op de schelpenpaden, vanwege de aflopende ronding. Verzoek om met ander, smaller, gemotoriseerd voertuig overheen te rijden voor onderhoud. Reactie uit de zaal: Ronding is ook voor water afvoer.

Toegankelijkheid voor minder validen is wel een aandachtspunt aldus voorzitter Fokkinga.

5 Maaipilot kwelders:

Toelichting Natuurmonumenten: Tot nu toe rond de 900 ton gemaaid, dat verwerkt wordt tot compost. Naast opbrengst compost kijken we uiteraard ook naar de natuurdoelen voor de kwelder. We gaan deze proef 6 jaar doorvoeren en monitoren wat de effecten zijn. Er zijn diverse positieve geluiden uit de zaal over de pilot die is uitgevoerd.

Vanuit het publiek: Pleidooi om ook bij de slenken en de Oosterkwelder te maaien en is het niet gek dat die onder de bevoegdheid van RWS vallen?

Toelichting NM: De kwelder valt onder Natura 2000 Waddenzee, en dat is onder de bevoegdheid van RWS. RWS is heel huiverig voor maaien, in verband met zware machines. Het onbeweide deel van de kwelder wil RWS nog niet meenemen in de proef.

Voorstel uit het publiek: Laten we in de volgende vergadering iemand van RWS uitnodigen om hierover met elkaar in gesprek te gaan.

Verder vanuit de zaal een pleidooi om de Oosterkwelder meer begaanbaar en toegankelijk te maken, zodat eilanders en bezoekers hier de unieke natuur van Schiermonnikoog veilig kunnen beleven. Ook in het kader van de veiligheid is dit heel belangrijk, er is geen toegankelijk zichtbaar pad, het is net een doolhof. Ook voor hulpverleners onbereikbaar.

4 Begrazing

Toelichting stand van zaken begrazingsplan door Natuurmonumenten via een presentatie.

Na de presentatie van 8 mei jl. van het concept begrazingsplan zijn er veel reacties binnengekomen en hebben er ook nog veel gesprekken plaatsgevonden met betrokkenen en Tom den Boer. Deze inbreng is meegenomen in het plan dat nu voorligt. Hoe die inbreng verwerkt is, staat in de reactienota die bij de stukken zat.

Reacties van het publiek:

Vergeet het probleem van de ratten niet! Deze zijn in grote getale aanwezig en zijn ook predatoren voor grondbroeders en eieren.

Waarom wordt er niet regelmatig onderhoud gepleegd na grootschalig plaggen? Dat kan dan mechanisch met bijvoorbeeld een cultivator zodat het gebied niet opnieuw overwoekerd raakt met bramen en bosopslag. Volgens NM is het duur om dit continu bij te houden. Tussen paal 5 en paal 6 staat deze aanpak overigens wel op de planning.

Pleidooi van de ruiters: Als er een sociale kudde komt, dan is een pad dóór het begrazingsgebied een no go voor de ruiters. Dan moet er een pad omheen komen.

Wie is verantwoordelijk om iets aan de kattenproblematiek te doen? Is dat RWS, de Provincie of Natuurmonumenten? De Provincie bepaalt de natuurdoelen. Het is echter lastig direct te bewijzen welke effecten katten hebben op vogels en konijnen.

Uitspraak uit de zaal: “Ze horen hier niet. Je zou verstandig staan wat er zou kunnen gebeuren met het herstel van de aantallen als er geen katten meer zouden zijn.” Voorstel: 3 jaar structureel vangen tussen oktober en mei en dan goed monitoren wat de effecten zijn. Dan kan je direct bewijs verzamelen. Het verzoek uit de zaal is om dit onderwerp ook officieel in het OO in te brengen.

Reactie Natuurmonumenten. Alle betrokkenpartijen zijn het eens over het gezamenlijke doel: de insteek op het volledig wegvangen van verwilderde katten op Schiermonnikoog. Hoe we dit kunnen bereiken willen we eerst beter onderzoeken, onder andere m.b.v. warmte camera’s om de katten te lokaliseren. Deze zijn de afgelopen jaren sterk verbeterd, zodat onderscheid gemaakt kan worden tussen katten, konijnen en ook ratten. Vervolgens gaan we een plan maken om de katten te vangen; wat werkt wel. Suggesties zijn welkom.

Reactie uit de zaal: Er schijnt een lokstof te bestaan waar katten wel door worden aangetrokken maar waar ratten niet door worden gelokt. Ratten en Katten verdragen elkaar niet.

Reactie NM: We moeten ook weten wat we vervolgens met de gevangen katten doen. De komende maanden zal hier tussen de partners verder over gesproken worden.

Reactie vanuit de zaal: Bijhorend probleem zijn de baasjes van de huiskatten, die hun katten niet binnen houden. Er is een gezamenlijke aanpak nodig van gemeente, politie en Natuurmonumenten om zowel de loslopende honden als de loslopende katten aan te pakken.

Probleem is dat tot op heden nog niet gelukt is om juridisch voor elkaar te krijgen dat baasjes van loslopende katten en honden beboet kunnen worden.

2 mededelingen

Vraag: Wat is de rol van het Nationaal Park omtrent de strandnota?

De voorzitter antwoordt dat het NP hier geen rol in heeft. De mededeling is ingebracht door Gemeente Schiermonnikoog.

Rondvraag

Naar aanleiding van de broedresultaten van de kluten op het broedeiland in de Westerplas. Kan het zijn dat de jonge kluten verzuipen omdat er geen opstaande rand is en er geen voorziening is om terug te kunnen klimmen? Jonge kluten moeten zichzelf redden, en dat is op dit eilandje onmogelijk. Zou hier iets aan gedaan kunnen worden? Graag deze vraag meenemen naar OO

- Verstoring op het Rif door aanlandingen en een nieuwe verstoring: bruinvissen spotten met snelle motorboten. Verzoek om dit serieus te nemen en een terugkoppeling te geven over wat hier aan gedaan kan worden, hoe dit opgepakt kan worden.
- *Wordt er heet genoeg gecomposteerd om kwalijke (giftige of exoten) zaden en planten af te laten sterven? Ofwel, moet ik dit soort planten nog apart in de grijze container doen of kunnen deze mee bij de compost?* In principe wordt de compost meer dan 60 graden, minimaal 3 weken lang. Dat is genoeg om dit soort planten af te laten sterven. Dit wordt ook sterk gemonitord. Echter, bij twijfel beter in de grijze container.

Advies om een stukje hierover te publiceren in de blauwe brief om dit uit te leggen.

- Er is gesproken over terugkoppeling van de RUG over het kattenonderzoek, de resultaten van het onderzoek van huiskat/thuiskat volgt nog, en we zijn benieuwd naar de resultaten van de nieuwe warmte drones. Kunnen we een aparte thema avond hierover organiseren?

Sluiting

De voorzitter sluit rond half elf af met de afspraak dat het concept-verslag van deze avond vanaf woensdag 22 oktober op de website van Nationaal Park terug te vinden zijn.